

På jobb i Israel

Av tannlege Reidunn Holm

En sterk, liten dame ved navn Trudi Birger – en jøde som så vidt unnslopp gasskamrene – lovet seg selv at hvis hun overlevde krigen, skulle hun vie sitt liv til barn som led. Barn kan ha det ille på mange måter, og en av dem er store problemer med munn og tenner. Uten stell og pleie kan tenner forårsake mange lidelser som vi her i Norge for det meste har lagt bak oss. Dårlig kosthold og manglende hygiene kan resultere i mye smerte, med abcesser og nedkarierte tenner – for øvrig til tross for fluoridert drikkevann. Utseendet blir også så som så, i våre dager ikke uviktig. I Israel finnes det ingen sosial ordning for barn, slik at det bare er pengesterke mennesker som har råd til tannbehandling. Dette gjorde altså Trudi Birger noe med. Hun dannet i 1980 en tannklinikk i Jerusalem – «Dental Volunteers for Israel» – DVI – som utelukkende er basert på frivillighet, dvs. hele klinikken er avhengig av donasjoner til materialer og utstyr, og

Tannlege og tannhelsesekretær i aksjon.

tannlegene som jobber der, gjør dette uten noen form for kompensasjon. Dette har fungert utmerket.

TANNLEGER FRA 20 LAND • I løpet av 25 år har 4 500 tannleger fra alle verdenshjørner fra mer enn 20 land jobbet fra 1 til 4 ukers perioder. Her får mange barn sin første tannbørste, opplæring og undervisning. Her spørres det ikke etter religiøs eller etnisk tilhørighet, jøder, palestinere, etiopere, filippinere, arabere, alle fattige barn fra 5 til 18 år er like velkomne. Ofte kommer de fra familier med 10 til 12 barn, og dette er deres eneste mulighet til å se en tannklinikk fra innsiden. De har dårlig kosthold og så godt som ingen kunnskap om tannstell. Så for tannlegene blir det mye førstehjelp, men etter hvert blir det resultater av informasjon og undervisning, og behandlingen blir mindre dramatisk.

BARN SOM TRENGER DET • Her har jeg jobbet i to uker for en del år siden og nå igjen to uker i år. Dette er en fin mulighet til å gjøre en innsats for barn som virkelig trenger det. Det er ikke så lenge, men på de to ukene ble mange

barn behandlet. Klinikken er organisert slik at det til enhver tid er godt utdannede klinikkassistenter som er «stand by» ved hver av de fire unitene som er i bruk. De behersker godt engelsk som blir språket vi bruker oss imellom. Hebraisk er språket de fleste pasientene bruker, og det må tolkes hele veien. Det er naturligvis en kompliserende faktor at man ikke kan kommunisere med pasientene. Noen ord lærer man jo: Gap opp, spytt ut, skyll, flink jente osv. for øvrig ikke særlig nyttige uttrykk i dagligtale med andre! Men – som sagt – assistentene er meget dyktige, så det går som regel bra. Det er en israelsk tannlege som har ansvaret for all behandling, så han undersøker og bestemmer hva som skal gjøres. Det er rimelig at det må være slik da tannlegene skifter i ett sett, og han må ta eventuelle komplikasjoner på sin kappe. Man kan melde seg til tjeneste fra én uke og oppover. Det er leilighet til låns, men reisen må man betale selv.

I tillegg til å gjøre en nyttig innsats, får man jo også mye fritid til å oppleve Israel – med sitt mangfold av kultur og historie, både av religiøs og ikke-religiøs art. Arbeidet er slik inndelt at man

Klinikken.

Klagemuren.

Opplæring på video. Relativt oppmersomt publikum.

Massada – et fjell i ørkenen ved Dødehavet hvor en jødebefolkning begikk kollektivt selvmord for ikke å bli erobret av romerne.

jobber fra 0800 til 1330 søndag, mandag, onsdag og torsdag. Sabbaten (fredag og lørdag) og tirsdag er fri. Det vil si at man har mange sjanser til å se seg om, eventuelt med eller uten leiebil. Jerusalem er et eget kapittel og trenger god tid. Men også i resten av Israel er det fantastisk mye interessant man bør få med seg. Folkene på klinikken er veldig hjelpsomme med råd og vink i tillegg til praktisk hjelp. Ved siste besøk i februar 2007 leide vi bil. Det gjorde at vi fikk reist rundt i mesteparten av Israel, også på Vestbredden. Landet er ikke stort, så mye er gjort på et par

dager. Programmet blir riktignok gjerne tett, for det er så utrolig mye man skal se og oppleve.

DVI LEVER VIDERE • Trudi Birger er død, men hennes livsverk lever videre. Han som har overtatt ansvaret for drift og «tigging» av midler og tannleger, vil gjerne ha budskapet ut til verden utenfor Israel. Her er en liten oase av arbeid på kryss og tvers av grenser og motsetninger. Vi i DVI-familien håper at vårt lille bidrag kan hjelpe til å formidle budskapet til resten av verden. Vi håper på en god fremtid for barn og voksne i Israel!

Det trengs hele tiden flere tannleger. Høres dette interessant ut, så meld deg gjerne til Norges representant for DVI, Arne Woldhaug, Borgveien 23, 1322 Høvik. Tlf. 67 56 66 60, faks 67 56 62 22 (h), 22 42 88 94 (j), 97 74 73 66 (m). E-post: a-woldh@online.no. Gå gjerne inn på DVIs hjemmeside <http://www.dental-dvi.co.il/> for mer informasjon.